

Praha 13.5.2003

25

Činnost transfúzní služby v roce 2002

Činnost transfúzní služby je sledována prostřednictvím statistického výkazu o činnosti zdravotnických zařízení A(MZ)1-01, který vyplňují pracoviště transfúzní služby (včetně krevních skladů) bez ohledu na jejich zřizovatele. V roce 2002 odevzdalo vyplněný výkaz 107 zařízení, z toho 33 krevních skladů. Návratnost výkazů byla 98 %.

Na jednom pracovišti transfúzní služby k 31.12.2002 v průměru pracovalo 1,62 lékařů a 9,51 středního zdravotnického personálu. Ve srovnání s předchozím rokem nedošlo v počtech zaměstnanců k téměř žádným změnám.

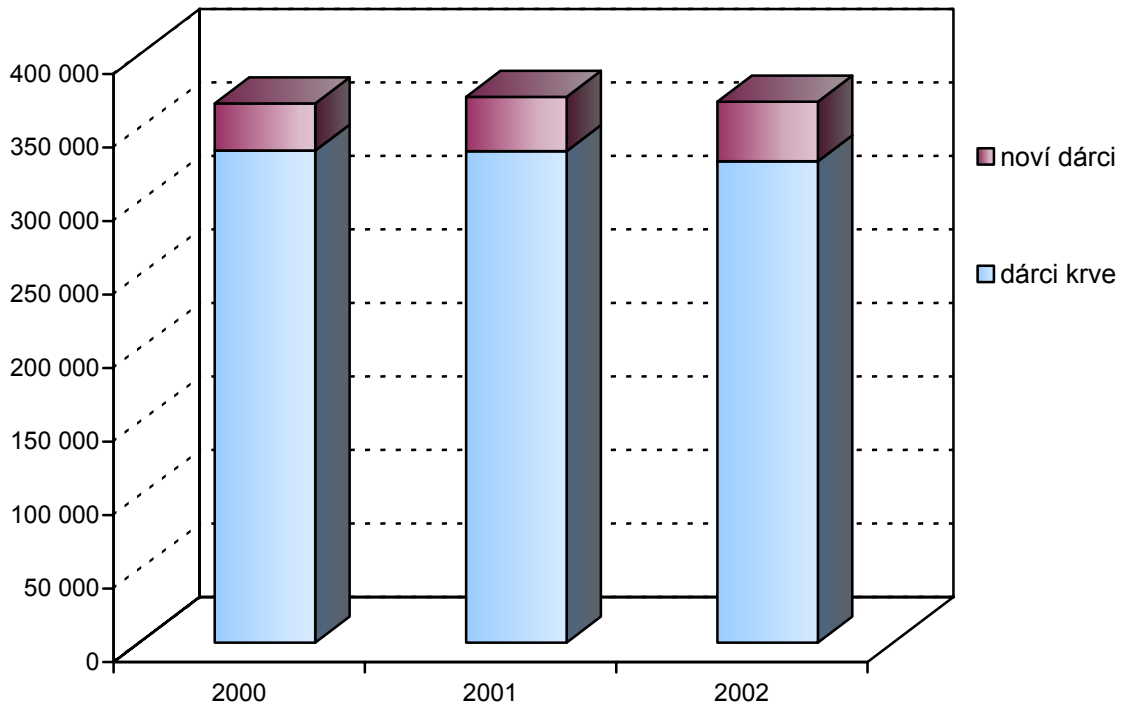
Ke konci roku 2002 bylo na pracovištích transfúzní služby registrováno celkem 367 899 dárců krve (oproti roku 2001 došlo k mírnému poklesu dárců). Z toho 11 % tvořili dárci noví (nově registrovaní ve sledovaném roce), jejichž počet naopak oproti předchozím rokům mírně stoupl (např. v roce 2002 bylo o 8 514 nových dárců krve více než v roce 2000). Na 1 000 obyvatel České republiky ve věku 19 - 55 let připadlo 65,4 dárců krve, což znamená, že průměrně každý 15. občan v této věkové skupině daruje krev.

Během roku 2002 bylo provedeno 425 697 odběrů plné krve ve vlastním zařízení a 44 252 odběrů plné krve bylo převzato ke zpracování z jiných zařízení transfúzní služby. Oproti loňskému roku se počty odběrů jak ve vlastním zařízení, tak i převzatých z jiných zařízení zvýšily o 35 093. Vyšší počet provedených odběrů při mírném snížení celkového počtu registrovaných dárců způsobil zvýšení počtu odběrů připadajících na jednoho dárce. V roce 2002 tak byla jednomu dárci průměrně odebrána krev (jedná se o odběry plné krve nebo plazmaferézy) 1,44krát, zatímco v roce 2001 to bylo 1,32krát. Z celkového počtu odběrů plné krve jich bylo 98,4 % bezpříspěvkových, plazmaferéz bylo bezpříspěvkově darováno 79,5 %.

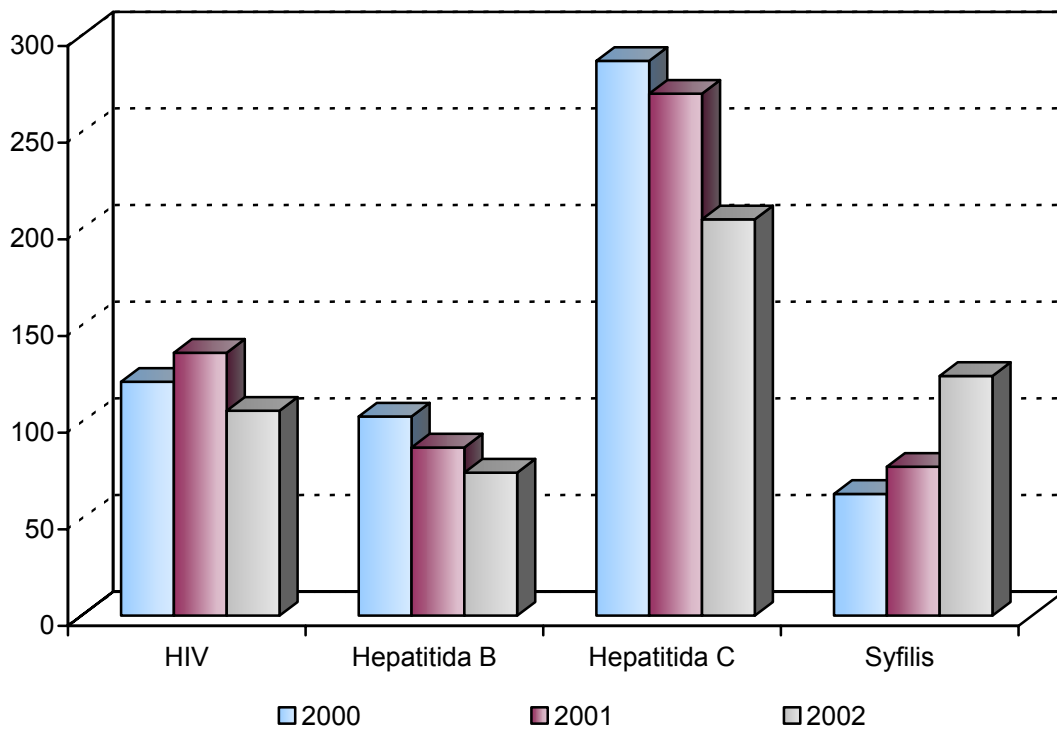
Na pracovištích transfúzní služby jsou dárci krve testováni na přítomnost některých infekcí. Při pozitivním nebo opakovaně reaktivním testu jsou vyřazeni pro podezření na danou infekci (nález se pak ještě ověřuje tzv. konfirmačním vyšetřením, takže vyřazení dárci nemusí být pozitivní). Celkový počet dárců, tímto způsobem vyřazených, se v jednotlivých letech téměř neměnil (v roce 2002 to bylo 0,14 % dárců). Změny byly zaznamenány u jednotlivých typů infekcí. Snížil se počet vyloučených dárců s podezřením na hepatitidu obou sledovaných typů (B a C) a zvýšil počet vyloučených s podezřením na syfilis.

V roce 2002 bylo, mimo jiné, vyrobeno na pracovištích transfúzní služby 427 157 transfúzních jednotek erytrocytů, 10 004 transfúzních jednotek plné krve a 191 059 litrů plazmy. Většina vyrobených krevních přípravků byla zároveň spotřebována. Nejvíce krevních přípravků spotřebovaly oddělení chirurgie (48 %).

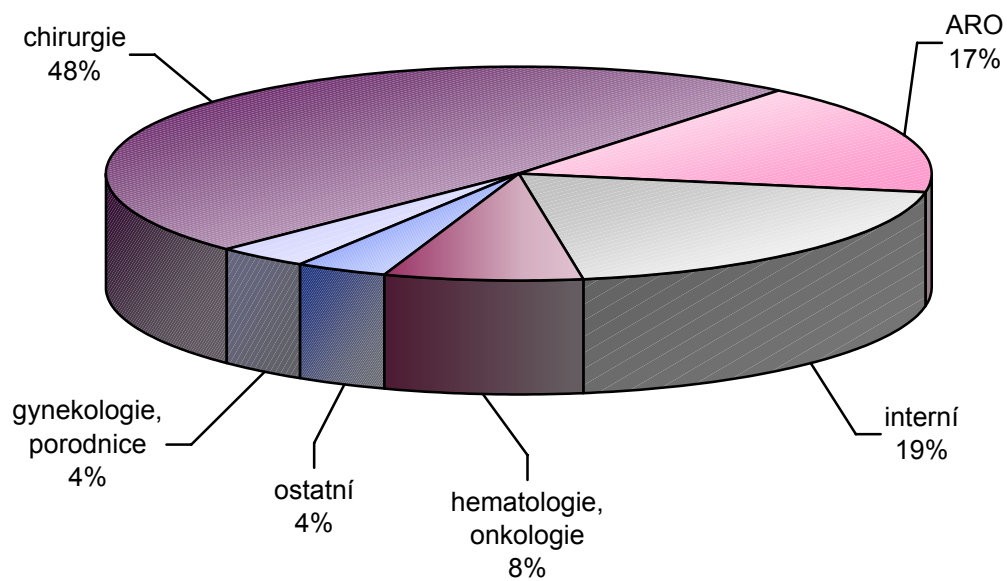
Počet dárců krve

Počet vyřazených dárců krve s podezřením na danou infekci

Spotřeba krevních přípravků na odděleních

Pozn.: chirurgie - uváděny jsou všechny operační obory vyjma gynekologie;
hematologie, onkologie - uváděny jsou údaje za samostatná oddělení, v ostatních případech je spotřeba pro pacienty s hematologickým nebo onkologickým onemocněním uvedena v interním oddělení.

Vypracovala: Jana Trnková